

[K. Axel Nielsen.]

valgsarbejdet vil lykkes at nå til enighed om en praktisk formulering, der gør det muligt for afløsningskommissionen at bestemme den konkrete erstatning — så retfærdigt, som vi sikkert alle ønsker det. Det er ikke meningen, at nogen skal gås for nær, og jeg vil i hvert fald gerne medvirke til, at enhver får, hvad der med rette kan tilkomme ham.

Foruden den nedsættelse af kapitalisationsfaktoren med 30 pct., der er en følge af skattebyrden, foreslås som nævnt for de ålegårdsejere, hvis fiskeret har været udnyttet med redskaber, der ikke i egentlig forstand var ålegårde, men snarere ålebundgarn, en yderligere nedsættelse af kapitalisationsfaktoren fra 14 til 11. Denne nedsættelse er skønmæssig, og den er som sagt fremkommet i kommissionen som et kompromis mellem meget divergerende opfattelser. Jeg skal ikke her, da jeg i kommissionen har tiltrådt kompromisset, argumentere imod forslaget, men blot gøre opmærksom på, at kommissionens politiske repræsentanter har taget forbehold på dette punkt, idet nogle har den opfattelse, at der ikke bør ydes erstatning for den del af lejen, der svarer til udnyttelsen af ikke som ålegårde godkendte redskaber, medens det fra anden side er anført, at der også herfor skal ydes fuld erstatning.

Ifølge lovforslaget, der stemmer med kommissionsforslaget, ydes der ikke erstatning til dem, der i 10 år ikke har udnyttet deres ålegårds- eller fiskerirettigheder. Det ærede medlem hr. Damsgaard, der også var medlem af kommissionen, har ikke kunnet tiltræde denne begrænsning i adgangen til at få erstatning. Efter min opfattelse er det nødvendigt at foretage en sådan begrænsning; ja, jeg tror slet ikke, det ville blive forstået, hvis staten tilbød at yde erstatning til folk, der ikke i 10 år har brugt deres ret. Mon ikke det ville blive opfattet som unødigt flothed med statens penge? Det må i denne forbindelse betænkes, at staten i sådanne tilfælde ikke har nogen chance for at få pengene ind igen, idet man ikke kan få en sådan ålegårdsret, som ingen har villet udnytte, udlejet.

Hvad vil afløsningen koste? Ja, i sammenligning med de store tal, der tidligere har været på tale, vil statens udgift blive be-

skeden. Den højtærede fiskeriminister har anslået den endelige udgift til 25 000 kr. Hvis nogen undrende vil spørge, hvordan dette kan gå til, er svaret, at staten gennem lejen i de nævnte ca. 20 år vil få de fleste af de udlagte penge ind igen. Der er dog eet beløb, der ikke kommer ind igen, og det er den skat, som både stat og kommune mister af de beløb, hvortil ålegårdssærffiskerirettighederne har været vurderet. Hvor stort et indtægtstab der vil blive tale om, har man vist ikke gjort op, men det kan næppe dreje sig om afskrækkende beløb.

Jeg lykønsker den højtærede fiskeriminister til fremsættelsen af dette lovforslag. Jeg har håb om og tillid til, at det inden altfor længe vil blive muligt at lykønske ministeren til vedtagelsen af en lov om afløsning af ålegårdsretten eller, som den også kaldes, „ålegårdsretten“.

På mit partis vegne kan jeg yde tilsagn om en velvillig og saglig behandling af lovforslaget.

Damsgaard: Forhistorien til lovforslaget om afløsning af ålegårdsrettighederne går meget langt tilbage og er yderst interessant. Jeg skal dog kun i ganske korte træk komme ind på den.

§ 7 i saltvandsfiskeriloven af 19. december 1951 omhandler ålegårdsrettigheder. Da der under lovforslagets behandling dengang ikke kunne opnås enighed om den i forslaget som § 7 optagne bestemmelse, blev det besluttet at nedsætte en kommission, der skulle overveje en eventuel afløsning af de særlige ålegårdsrettigheder eller, hvis der i kommissionen ikke kunne opnås enighed herom, gennemgå bestemmelserne i § 7. Daværende fiskeriminister Knud Rée nedsatte da denne kommission den 24. januar 1952. Kommissionen har gennemarbejdet et stort materiale, og resultatet af dette arbejde danner grundlag for det foreliggende lovforslag. Ministeren har ikke helt fulgt kommissionens indstilling, ej heller taget hensyn til visse mindretalsønsker, og det er lovforslaget ikke blevet bedre af, tværtimod.

Ålegårdsrettighederne har været anerkendt langt tilbage i tiden; det er der adskillige vidnesbyrd om i lovgivning og litteratur fra meget gammel tid. Eksempler er nævnt i kommissionens betænkning — jeg beder den højtærede formand om tilladelse til